

Languages on this page:

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 7 oktober 2009

Utskriftsvänlig pdf-fil

[Läs mer om idrott och medier på idrottsforum.org](http://idrottsforum.org)

Det finns olika sätt att bedriva historieforskning, och beroende på vilket sätt man väljer så blir presentationen av forskningsresultaten olika. Det kan låta trivialt, och i någon mening är det väl så. Å andra sidan handlar detta inte nödvändigtvis om olika teoretiska utgångspunkter, eller olika metodologier, eller olika historiska inriktningar, eller olika forskningsobjekt. Det förefaller snarare handla om forskarens hållning till sitt material, till sin egen roll, till sina avnämare. Ett belysande fall utgör boken *Sports on Television* av Alvin H. Marill (Praeger). Här har en forskare ambitionen att redovisa hur idrott kommit till uttryck i amerikanska televiserade dramer och komedier. Det är nog inte bara vår recensent Knut Helland som blivit lockad av baksidestextens fagra löfte om författarens "critical look" på sitt studieobjekt. Och det är nog heller inte bara han som blivit besviken av att finna en kronologisk katalogisering av teveprogram, helt utan analys och, nästan ännu värre, helt utan engagemang. Men vår recensent är ändå inte helt negativ...

Sport i teve

Knut Helland

Institutt for informasjons- og medievitenskap, Universitetet i Bergen

Alvin H. Marill
Sports on Television

186 sidor, inb.

Westport, CT: Praeger 2009 (The

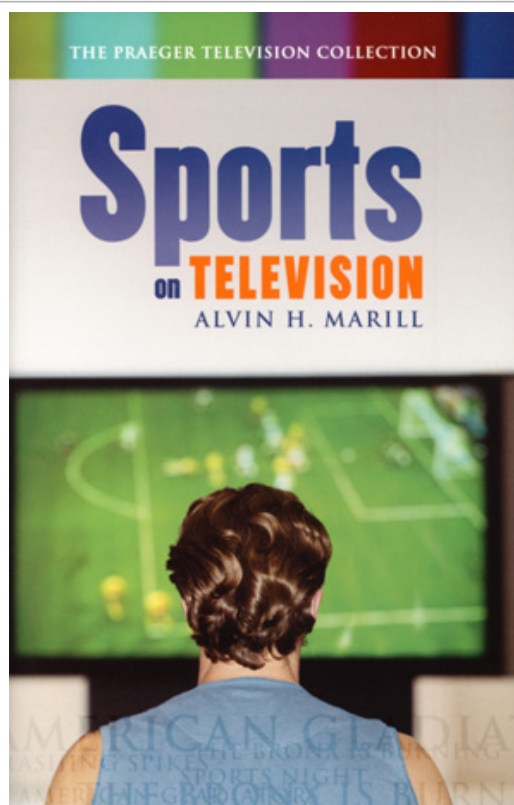
Praeger Television Collection)

ISBN 978-0-313-35105-1

Sportens rolle i samfunnet og i mediene er ofte både neglisjert og undervurdert. Denne boka tar denne rollen på alvor gjennom en detaljert studie av hvordan sporten er innvevd i fjernsynets presentasjon og programformater. Boka tar for seg amerikansk fjernsyn, og tidsperioden er fra fjernsynets begynnelse til i dag. Det dreier seg om alle slags ulike sjangere; fiksjon og fakta, TV-serier og dokumentarer, ungdomsprogrammer og overføring av sportsbegivenheter. Bokomslaget forteller at "Rather than focusing on live sports broadcasts, however, this book takes a critical look at sports-themed comedies and dramas, to see how our "authentic" sports affect our national fictions".

Boka er strengt kronologisk i sin presentasjon: "The 1940s; the 1950s; ?.". Den har nesten form som en type kronologi hvor ulike typer programmer er nevnt etter hverandre. Det er tydelig et omfattende kartleggingsarbeid som ligger bak, og det er et imponerende dokumentarisk innhold som presenteres. Interessant nok bidrar framstillingen implisitt også til en interessant fortelling om hvordan TV-mediesystemet har forandret seg over tid.

Men det er ikke dette som er fokus i boka. Her er det programtitler, sportstyper, sjangere – samt personer som har bidratt som idrettsstjerner, skuespillere, producere eller programledere – som gjelder. Det er snakk om noe som kan karakteriseres som en slags fortettet kataloginformasjon i bokform. Her fins ingen generelle vurderinger av trender og utviklingstrekk, ingen avrundinger, og heller ingen overordnede analytiske grep, utenom det kronologiske. Forfatterens presentasjon av den første TV-overførte "Superbowl" kan tjene som eksempel på denne katalogaktige stilen:

On January 15, 1967, both CBS and NBC aired the first Super Bowl Game in which Vince Lombardi's Green Bay Packers beat the Kansas City Chiefs in Memorial Coliseum in Los Angeles. Jack Whitaker, Ray Scott, Frank Gifford, and Pat Summerall called the game. Through the years, the Super Bowl became more than simply season-ending championship game between the two leading NFL teams. It is a true cultural event, probably the single most watched television spectacular of the year, sports or otherwise. (s39)

Sitatet gir en ganske inntøret versjon av hvordan denne begivenheten har fungert som TV-formidling. Det illustrerer også min viktigste innvendig mot boka: Den mangler et fortellermessig overskudd. En får ikke lyst til å lese dette dersom en ikke har en sterk faglig motivasjon. Boka er informativ, men ikke på noen måte engasjerende. Den er skrevet av en forfatter som visstnok er dyktig på sitt felt, og som har gjort et stort kartleggingsarbeid. Men han viser ikke på noen måte fram noen innlevelse i – eller også analytisk forståelse av? – dette rike og viktige materialet.

På den annen side: For den som i forskning og annet opptatt av hvordan TV-mediet har tatt opp i seg og utnytter sportsfortellingens ulike muligheter er boka et overflodighetshorn. Navn og programtitler dukker opp til stadighet. Plutselig får en vite at den nylig avdøde nyhetslegenden Walter Cronkite var amerikansk ankerperson for de olympiske lekene i 1960 (s37); en ser hvordan personer fra sportsfeltet har en sentral plass i den amerikanske medie verdenen og omvendt. Og en ser hvordan både fakta- og fiksjons-sjangerer er knyttet til sportens popularitet.

” *Nettopp på grunn av sin katalogkarakter blir boka derfor et viktig forsknings- og oversiktsverktøy.*

Nettopp på grunn av sin katalogkarakter blir boka derfor et viktig forsknings- og oversiktsverktøy. Den har et appendiks med oversikt over programmer sortert i forhold til sportsgrener. Baseball, amerikansk fotball, basketball, ishockey, tennis, hesteløp, bilsport, bryting, skøyter, fotball, rodeo, bowling, olympiske leker og annet. Sammen med en utfyllende indeks over programmer og personer har dette vedlegget en nesten uvurderlig verdi for den som vil sette seg inn i hvordan sporten er innvevd i amerikansk fjernsyn og kultur, og omvendt: Hvordan amerikansk kultur og fjernsyn er innvevd i sporten.

I forhold til omslagsteksten referert over innfrir ikke boka i det hele tatt. Her er ingen ”critical look at sports-themed comedies and dramas, to see how our ”authentic” sports affect our national fictions”. Tvertimot, boka er en ukritisk og kronologisk presentasjon av programmer og personer som er knyttet til fjernsynets presentasjon innenfor sports-/mediekomplekset. Dette til tross: Framstillingen er absolutt til stor nytte for den som har bruk for den. Andre kan jo bruke tida på noe annet.

© **Knut Helland 2009.**

 Hitta bästa pris på boken hos Prispallen.se

 Kjøp boken fra Capris.no

 Sammenlign priser på bogen hos Pensum.dk

 Buy this book from Amazon.co.uk

 Buy this book from Amazon.com